

Sygn. akt V CSK 557/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa "M" Sp. z o.o. z siedzibą w D.
przeciwko S.M.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę
oraz z powództwa wzajemnego S.M.
przeciwko "M" Sp. z o.o. z siedzibą w D.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 kwietnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki - pozwanej wzajemnej
od wyroku Sądu Apelacyjnego we W.
z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącej na rzecz S.M. 540 (pięćset czterdzieści)
złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki (pozwanej wzajemnej) „M” sp. z o.o. z siedzibą w D. od wyroku Sądu Apelacyjnego we W. z dnia 9 marca 2017 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Zdaniem skarżącej, istotne zagadnienie prawne wymaga rozstrzygnięcia, czy ukaranie adwokata karą upomnienia dziekańskiego potwierdza zgodność z prawem dokonanej przez przedstawiciela powódki oceny o „skrajnym naruszeniu zasad etyki zawodowej” przez pozwanego i uchyla domniemanie bezprawności działania, zwłaszcza uwzględniając jej potoczne rozumienie przez powoda, czy też pozostaje bez wpływu na cywilnoprawną ocenę takiej wypowiedzi pod kątem ochrony dóbr osobistych. Problem ten skarżąca odniosła do art. 24 k.c. w zw. z art. 85 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o advokaturze (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2368 z późn. zm.).

Zastrzeżenia budzi już sama formuła problemu prawnego, który poprzez związanie go z oceną dokonaną przez przedstawiciela powoda traci wymiar abstrakcyjny, przez co ocena Sądu Najwyższego musiałyby zostać wyrażona w interesie strony, a nie w interesie publicznym. Niezależnie od tego w wyodrębnionym uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania brak jest takiej argumentacji, która przemawiałaby za możliwością wystąpienia odmiennych ocen powyższego problemu prawnego. Uzasadnienie, którego pierwsza część zawiera ogólne uwagi, a druga jednostronne i również ogólne dwa zdania popierające tezę o wystąpieniu tej przyczyny kasacyjnej, jawi się jako dalece niewystarczające. Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni.

Skarżąca podniosła, że w zakresie pierwszego ze sformułowanych zarzutów wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest oczywiście uzasadniony. W zarzucie, do którego się odwołała mowa jest o naruszeniu art. 233 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c., a w konsekwencji - o naruszeniu art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 109¹ k.c. Skarżąca nie powołała tych przepisów ani we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, ani w jego uzasadnieniu, w którym brak jest

jakichkolwiek zasadnych argumentów mających wspierać tezę o rażącym naruszeniu prawa skutkującym oczywistym uzasadnieniem skargi w stanie faktycznym ustalonym przez Sąd drugiej instancji. Wbrew podnoszonym twierdzeniom nie budzi przy tym wątpliwości, który przedstawiciel skarżącej spółki jest autorem spornej wypowiedzi. Z ustaleń dokonanych przez Sąd Okręgowy wynika bowiem, że informacje wykorzystane w publikacji „K. S.” zostały udzielone przez M.K., prokurenta spółki. Ustalenia te podzielił Sąd Apelacyjny, który jedynie odmiennie niż Sąd pierwszej instancji uznał, że naruszyły dobro osobiste powoda wzajemnego (str. 8 *verte* i 16 uzasadnienia wyroku). Zwrócić należy przy tym uwagę, że nie budzi wątpliwości, iż podstawą roszczenia objętego art. 24 k.c. kierowanego wobec osoby prawnej, mogą być również bezprawne działania przedstawicieli osoby prawnej, jeżeli związane są z wypełnianiem ich statutowych lub ustawowych kompetencji. Niezależnie od tego należy podkreślić, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustaleń faktycznych i oceny dowodów, tymczasem jako przyczynę kasacyjną skarżąca podniosła oczywiste naruszenie art. 233 § 1 k.c., dotyczącego właśnie oceny dowodów, na podstawie której dochodzi do ustalenia stanu faktycznego.

Wymaga również odnotowania, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 613/14, www.sn.pl). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącą wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie SN z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt I

UK 65/14, www.sn.pl, zob. także m.in.: postanowienie SN z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt III PK 6/15, www.sn.pl, postanowienie SN z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt I PK 262/13, nie publ., postanowienie SN z dnia 27 maja 2010 r., sygn. akt II UK 274/09, www.sn.pl, postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 207/07, nie publ., postanowienie SN z dnia 12 lipca 2007 r., sygn. akt III CSK 160/07, www.sn.pl).

Należy też przypomnieć, że w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalna jest polemika ze stanem faktycznym. Ustawodawca wyraźnie uregulował, że w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

aj

a.ł.